

Det räcker inte med applåder Upprop om aktionsvecka

Bakgrund:

Under pandemins värsta månader har vård- och omsorgsanställda varit outhärliga och hållit sjukhus och andra centrala omsorgstjänster igång. Många löften gavs under de där månaderna och det har bara tagit några få månader att se hur långsamt regeringar, arbetsgivare och europeiska institutioner arbetat med att hålla sina löften och visa uppskattning för våra sjukhusanställda. Trots våra insatser garanteras inte alla arbetstagare i branschen säkerhet och goda arbetsvillkor.

Vi har i många år kritiserat att vård och omsorg saknat betydande investeringar och inte prioriterats i Europa. Det är därför våra system blivit mer sårbara när en oväntad pandemi som covid-19 inträffade. Det har visat sig på olika sätt i olika sammanhang, bl.a. dålig infrastruktur, otillräcklig utrustning och underbemanning.

Många fackföreningar berättar också att det finns myndigheter som straffar anställda som berättar om sina bekymmer beträffande arbetsvillkor, som kan hota dem till livet.

Vår röst som vård- och omsorgsförbund är tydlig: om vi ska stärka våra system är det väsentligt att börja med att erkänna den roll som spelas av våra läkare, sjuksköterskor och vårdbiträden, att ta deras liv och hälsa på allvar, göra dem säkra och avlöna dem väl.

Den senaste diskussionen om EU medel för sjukvården visade att det ännu inte kommit något erkännande. Vi ska verka tillsammans och påminna alla att skillnaden mellan en ödeläggande pandemi och en väl hanterad sjukdom består av de anställda i frontlinjen som arbetar med det.

Aktionsveckan kommer också att visa att en stadig, enad facklig front uppstått ur krisen för att kräva bättre levnads- och arbetsvillkor. Det blir en väckarklocka för alla som glömt sina löften. Vi är beslutna att engagera Europa, speciellt Europeiska unionen, att göra allt som krävs för att skydda sjukvården. Denna vecka kommer att visa vår fasta föresats i den riktningen.

Aktionsveckans målsättningar:

För första gången i sektorns historia är många, om inte alla, fackförbunden engagerade i kollektivförhandlingar eller åtgärder på grund av pandemin och det vi lärt oss av krisen. Vi måste ta tag i det här tillfället och gemensamt stärka våra krav genom internationella insatser. Aktionsveckan ger fackliga organisationer som organiserar vård- och omsorgsanställda bredare förutsättningar för mobilisering och insatser. Möjligheten att samordna och koncentrera mobilisering och insatser under en vecka ger oss ett enastående tillfälle att gemensamt främja våra nationella och europeiska prioriteringar och gemensamt skicka ut ett kraftigt budskap om solidaritet, enighet och sammanhållning.

När vi organiserar dessa aktionsdagar kommer vi att kunna 1) stötta och uttrycka solidaritet med fackförbund som har svårigheter att komma till tals med sina krav, 2) öka solidaritet bland Europas arbetstagare, och 3) stärka våra gemensamma krav, med hjälp av allmänna opinionen, både nationellt och på europeisk nivå.

Detta bör omfatta en granskning för att se huruvida vård- och väsentliga anställdas rättigheter – inklusive rätt till schysta, bra arbetsvillkor och rätt att uttrycka sig fritt – skyddades ordentligt.

Aktionens centrala krav:

Aktionsveckans budskap ska vara mycket enkelt och tydligt: regeringar, arbetsgivare och lokala myndigheter måste hålla de löften som gavs under pandemin. På alla plan, från det lokala till det centrala ända upp till det europeiska planet.

Förutom de frågor som varje medlemsförbund i Europa kommer att ställa nationellt, kommer vi att kräva:

- Att löften till vård- och omsorgsanställda under pandemin, inklusive högre lön och rätt till schysta, bra arbetsvillkor och rätt att uttrycka sig fritt, verkligen hålls
- Lämplig ersättning till alla anställda i frontlinjen i dessa branscher, som smittats av covid-19 på grund av sitt arbete. Vi ska också begära en utredning av fall där anställda råkat ut för repressalier när de tagit upp arbetsmiljöproblem, och ge effektiv upprättelse för dem som behandlats orättvist, bl.a. att återanställa arbetstagare som förlorat sitt arbete
- Be EU att bidra till ökad säkerhet och beredskap för våra arbetstagare, mot en nedskärning av programmet EU4health och säkerställa att nästa omgång EU-medel motsvarar behoven hos våra vård- och omsorgssystem
- Att medlemsstater betydligt ökar bemanning. Det är väsentligt att ha kapacitet att handskas med en andra våg eller framtida pandemier, och att försvara rätten till stadigvarande anställning för unga och otrygga arbetstagare, som värvats för att ta hand om pandemin under de senaste månaderna.

Bygga upp allianser:

En aktionsveckas potential kan verkligen utnyttjas om ett stort antal organisationer, föreningar och enskilda som företräder olika intressenter går samman för att kräva bättre vård för alla. Under de senaste månaderna lyckades vi få beröm och hyllas av olika delar i samhället. Det är nu dags att visa att många ställer sig bakom våra krav, som kan bli ett steg mot en omorganisering av sjukvården efter utbrottet av covid-19.

Uppropet om veckan kommer därför att vara öppet att diskuteras och undertecknas av olika intressenter, både på nationell och EU-nivå.

Hur veckan kommer att te sig:

Före aktionsveckan:

- September utnyttjas till att enas om en plattform och samla in en översikt av läget nationellt beträffande vilka löften som hållits, och var myndigheter och sjukhus fortfarande försummar de anställdas krav. Med hjälp av det ska vi på webbsajten ge ut en sorts skamlig förteckning över brutna löften, som också ger oss en röd tråd, som binder samman nationella anspråk.
- Uppropet lanseras officiellt med en uppmaning att mobilisera och veckans initiativ under en presskonferens
- Från mitten på september, då aktionsveckan meddelas, kommer en serie initiativ att äga rum för att upprätthålla uppmärksamhet för aktionsveckan. Initiativen kan omfatta onlinemöten, diskussioner, samla in namnteckningar, och sker både nationellt och på europeisk nivå.

Aktionsveckan:

- Aktionsveckan äger rum den 26 – 31 oktober. Veckan går ut på samordnade aktioner överallt i Europa, alla enligt olika nationella anspråk, med en röd tråd i uppropet på europeisk nivå.
- Olika initiativ kan anordnas under veckan:
demonstrationer/möten/workshop/aktioner/flashmobbar, antingen på arbetsplatser eller andra håll, för att öka arbetstagares och medborgares kunskaper om vikten att rädda vår allmänna sjukvård och stärka utbudet av omsorg för alla medborgare i Europa.
- Torsdagen den 29 oktober är mobiliseringsveckans viktigaste dag: den sammanfaller också med IFS globala aktionsdag om att investera i omsorg. Vi ska se om det är möjligt att arrangera ett evenemang i Bryssel och i andra stora europeiska städer, och bygga på manifestationer och demonstrationer som hållits under dessa månader.